

vestnik

'MESSENGER' GLASILO SLOVENSKEGA DRUŠTVA, MELBOURNE.

LETNIK XX, ŠTEV. 2

Registered for posting as a periodical — Category "B"

MAREC 1975

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
Postal address:
P.O. Box 83 — Caulfield, Vic., 3162
Telephone:
211-0314, 50-4463
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
20c
Annual subscription — letno:
\$2.00

NA TAKA PISMA SMO PONOSNI

V prigibu vam pošiljam \$50. 15 dolarjev za članarino, a 35 dolarjev kot majhno zno da bo kup čim večji v zahvalo in požrtvovalnost ko delate za Slovenski dom v Elthamu, ki naj bo čim lepši.

Marcela Bole

NAŠEMU HRIBČKU

En hribček smo kupili, smo lipco zasadili ga z borovci poživili; na njem domek si zgradili kjer bomo se družili.

Tam naše pesmi peli — spomine obudili in se prijetno veselili. Tako slovensko besedo gojili, jo našim potomcem zapustili.

Nas so matere slovenski jezik naučile — zato Slovenec, Slovenka: Ohranita ga njej v spomin! Pokažite svetu, da nje sta vredna hči in sin!

KAR STORIŠ ZA SE, TO ŽE S TABO IZGINE,
KAR STORIŠ ZA NAROD, OSTANE VSELEJ;
DONESI LE KAMEN ZA VZGRADBO OČINE,
A RASLA NAPREJ NA PODLAGI BO TEJ.

NAŠA LASTNINA

Člani Slovenskega Društva v Melbourne smo upravičeno ponosni na Slovenski hrib v Elthamu, kjer bo v bližnji bodočnosti zgrajen dom, kot središče Slovenskega Društva. Ni dvoma, da bo ta dom tudi pritegnil k društvu mnogo onih, ki še stojijo ob strani in morda ne pričakujemo preveč, če izrazimo upanje, da bo naš dom središče vsega Slovenskega življa v Viktoriji.

Mnogo člani vprašujejo, na kakšni podlagi je bil svet kupljen, kdo je lastnik in kdo ima pravico razpolagati z njim in z vso društveno imovino.

Pravila Slovenskega Društva predvidevajo med drugim, da je namen društva "ustanoviti dom in druge prostore ter udobnosti za prebivanje v dobrobit članov, njihovih gostov in prijateljev". Že na obnem zboru dne 4. avgusta 1957 je bila sprejeta resolucija, da se zgradi Slovenski dom in od takrat je bila ena najvažnejših nalog vsakega odbora uresničiti ta namen.

Dejanski lastniki zemlje in vse imovine Slovenskega Društva so VSI ČLANI in ne društvo. Članstvo se seveda spreminja, včasih skoraj iz dneva v dan. Značilnost tukajšnjega prava in zakonodaje je, da društvo more biti lastnik samo, če je registrirano kot družba in si prodobi značaj pravne osebe, kar pa je preveč drago in dolgotrajna procedura in tudi omejuje delovanje društva v nekaterih slučajih. Pravice in dolžnosti članov so predpisane v društvenih pravilih in vsaki član lahko zahteva svoje pravice ali na obnem zboru ali, v redkih slučajih, na sodišču.

Ker Slovensko društvo ni pravna oseba, je predvideno zastopstvo, ki nadomestuje vse člane: zaupniki. V primeru Slovenskega društva je pet zaupnikov, izvoljenih 15. novembra 1959, kateri so vpisani v zem-

DAROVANO OD PREJŠNJE ŠTEVILKE "VESTNIKA"

Jernej BAJZELJ	\$10.00
Karel BEVC	5.00
S. in M. BOLE	35.00
Helena BREG	4.00
Anton KERNEL	100.00
Karel KODRIČ	200.00
F. in S. SMRDELJ	35.00
Martin ŠUŠTARIČ	50.00
Atilio UDOVIČIČ	40.00
Franc VRAVNIK	20.00

POSTANITE USTANOVNI ČLAN
NAŠEGA
KULTURNO-DRUŽABNEGA
CENTRA V ELTHAMU
Z DAROM \$200.—
POŠLJITE NA
"SLOVENIAN CENTRE
BUILDING FUND"
P.O. BOX 83, CAULFIELD SOUTH,
VIC., 3162

Nasilje na Koroškem

TEPTANJE SLOVENSКИH PRAVIC NE STOJMO OB STRANI

Razmere na Koroškem se za Slovence vse od leta 1972, ko so nemški šovinisti pričeli s podiranjem dvojezičnih cestnih napisov neprestano slabšajo. Gonja proti vsemu kar je slovenskega se stopnjuje. Avstrijske lokalne oblasti jo prikrito podpirajo, medtem ko Zvezna vlada na Dunaju obljublja, da se bo spoštoval 7. člen avstrijske Državne pogodbe, po katerem je Slovenecem na Koroškem zagotovljena enakopravnost jezika, vendar ne ukrene ničesar, kar bi omejilo sovražno delovanje protislovenskega Heimdienstsa.

Da se je ta gonja proti Koroškim Slovincem tako povečala sta v glavnem dva razloga. Prvi je ta, da je število domačega slovenskega izobraženstva v zadnjih letih znatno naraslo in se je s tem dvignilo slovensko kulturno in politično delovanje. To seveda ne gre v račun koroškim Nemcem, ki naenkrat stoje pred možnostjo, da bo njihovi doseganji politični in gospodarski nadvladi precej odklenalo. Zato hočejo vsako nadaljno rast slovenske narodne zavednosti zatreti dokler je to še možno..

Drugi verjetni razlog pa je v tem, da Avstrijci smatrajo, da je s ozirom na to, da so razmere med Jugoslavijo in članicami Varšavskega pakta take, da Jugoslavija ne bi tvegala podvzeti kakršnihkoli strožjih ukrepov za zaščito pravic svoje koroške manjšine. Avstrijci se prav dobro zavedajo, da gre Jugoslavija tudi v svojih notranjih razmerah skozi vrsto prelomnice ter motenj s strani prosovjetskih silnic. Razkrinkavanje in procesi proti orga-

nizatorjem promoskovske partije z ene strani ter nenadna gonja bolgarskih oblastnikov z razpihavanjem makedonskega problema z druge, so Avstrijcem jasna znamenja, da je sedaj dovoljen čas, da zavrejo slovensko delovanje na Koroškem.

Koliko bodo Avstrijci uspeli je teško presoditi. Dolžnost nas vseh Slovencev, doma in v tujini pa je, da svojim koroškim bratom stojimo ob strani, da jim pomagamo moralno in gmotno, s svojimi zvezami in vplivi, po svojih najboljših zmožnostih.

Seveda so bili storjeni že gotovi koraki v tem smislu. Slovenci v domovini prirejajo protestna zborovanja, na katerih obsojajo delovanje nemških tatarjev in pozivajo centralno vlado v Beogradu na diplomatske intervencije. Slovenci v zdomstvu pa so že po dogodkih leta 1972 zbrali nad 6000 podpisov za protestno izjavo, katero je Narodni odbor poslal avstrijskemu Kanclerju. Ker Avstrijska vlada ni zboljšala položaja je Narodni odbor nato poslal generalnemu tajniku Združenih narodov v New York še dve protestni noti.

Kaj lahko storimo mi v Avstraliji? Brez dvoma smo tudi mi obvezani pomagati našim bratom na Koroškem. Toda za učinkovito izvedbo take pomoči je potrebna organizacija ki bo omogočila sodelovanje čim večjega števila avstralskih Slovencev. Zveza naših Slovenskih društev Avstralije je bila ustvarjena z namenom koordinirati delo naših društev v skupnih zadevah in sedaj je prilika, da pokaže svojo učinkovitost.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi

NA TRADICIONALNI VELIKONOČNI

PIKNIK

ki bo

na Velikonočni ponedeljek, dne 31. marca 1975

na naši zemlji v Elthamu

Za lačne in žejne bo preskrbel ženski odsek S.D.M.

Naš mladi ansambel pa bo zabaval s polkami in valčki na plesišču.

Vstopnina — Člani SDM: prost vstop

Nečlani: \$2.00 na osebo

Alkoholne pijače lahko prinesete s seboj

Pravni svetovalec SDM



VSEM SLOVENCEM IN PRIJATELJEM

želi

PRIJETNE VELIKONOČNE PRAZNIKE

in

VESELO PIRHOVANJE

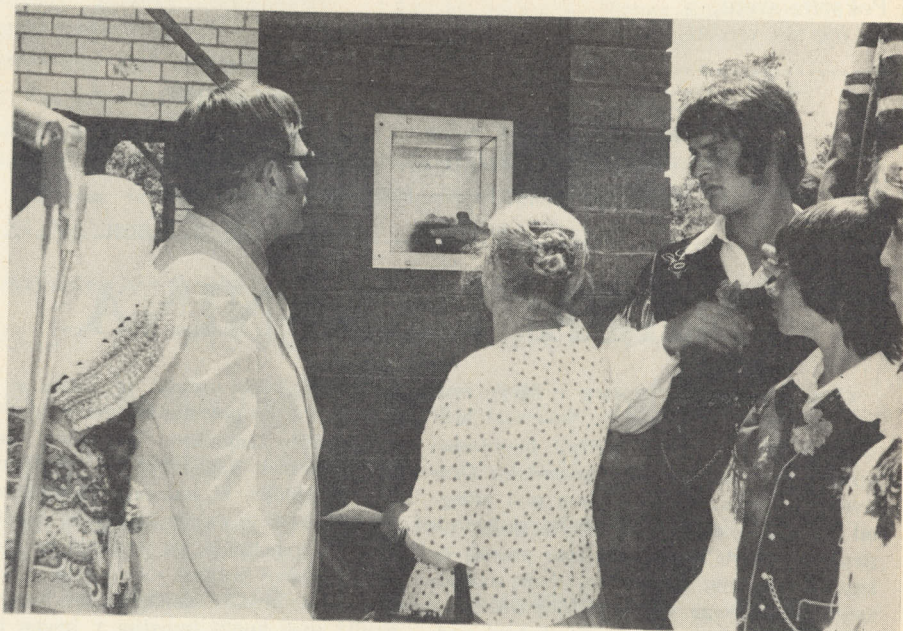
SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

ŠE OD DVAJSETLETNICE S.D.M.

Desno: Slovesni trenutek. Rojakinja Merčunova polaga kamen s Triglava v zidovje našega doma.

Spodaj levo: Slovenski duhovnik Pater Bazilij pozdravlja navzoče.

Spodaj desno: Predsednik Slovenskega Društva Melbourne g. Simon Špacapan pred veliko množico slovenskih narodnih noš.



POPOTNIK S HRIBA DOLI PRIDE ...

Avstralsko poletno vroče sonce nam je zadnja dva meseca bilo kar blagohotno in je toplo obsevalo naš Slovenski hribček nedeljo za nedeljo, ko smo se tam zbirali v zadnjih dveh mesecih. Stari člani in novi, katerih število v zadnjem času zelo narašča so prihajali tja posamezno, z družinami ali s prijatelji, ki so navdušeno hvalili ta lepi košček naše zemlje.

Prvo soboto v februarju so se zopet zbrali naši očetje in mamice, da prerešetajo zadnje dogodke in obujajo pretekle lepe spomine. Med njimi je nastala velika vrzel, ko njega, našega nestorja, Zadravskega ni bilo več tam. Manjkale so njegove besede, njegov smeh in njegovi toliko upoštevani bodrilni nasveti. Težko je bilo zapeti in marsikomu je utrnila solza v očeh v mislih nazaj, v komaj pretekli mesec.

Delo se je zopet razmahnilo na stavbišču, betonski stebri so bili uliti, napravljali so ogrodje za betonsko ploščo, ki je tudi bila izgotovljena. Porabili so skoraj 12 ton betonskega železa, da bodo tla naše dvorane dovolj močna za težke udarce slovenskih polk in valčkov. Preko stopet kubičnih metrov betonske mešanice je v nosilcih in tleh prvega nadstropja našega novega skupnega poslopja. Preko sedemsto delovnih ur je bilo prebitih samo za stvaritev železobetona. Tudi naša mala planinska kočja je dobila svojo obliko in ko bo ta številka Vestnika v Vaših rokah bo naše prvo poslopje na Slovenskem hribu že pod streho in začelo s tem služiti svojemu namenu. Tam se bomo odslej zbirali nedeljo za nedeljo, predno ne preidemo v okoli šestih mesecih v našo lastno dvorano, ki bo ponos nas vseh na Slovenskem hribu v Elthamu.

Naša balinišča so vsako nedeljo polna tekmovalcev za društveni pokal, ko se trojke in četvorke pomerjajo med seboj v mešanih oblikah. Naša ženska sekcija ima močno ekipo, ki je trn v petah profesionalnih balinarjev.

V nedeljo 9. marca smo se vsi zbrali na Elthamskem hribu k prvemu vsečlanskemu sestanku Slovenskega društva Melbourne. Četudi eno uro pozneje, kot najavljeno, se je kar precejšnje število naših ljudi zbralo še zadnjič za tako priliko v naši "oštariji", da izvedo od svojih izvoljenih zastopnikov o delu in napredku velikega popotnika se bo zopet oglasil ...

Društvene vesti:

ČLANSTVO S.D.M.

Ker se je pojavilo nekaj različnih mišljenj glede določb o sprejemu novih članov S.D.M. je odbor S.D.M. sklenil naj se v "Vestniku" obrazloži sklep sprejet na zadnji letni skupščini S.D.M., katera se vršila 15. 11. 1974.

Po tem sklepu morajo vsi, ko so bili že člani S.D.M. pred 1. januarjem 1975 in še niso poravnali pristopnine za naš Center v Elthamu, plačati \$150 do letošnje redne

lekta. Slišali smo o našem zdravem in lepo stoječem finančnem stanju, o naraščajočem številu novega članstva, o tem i onem, kar se dogaja na našem Slovenskem hribu. Odborniki pa so dobivali tudi vprašanja o dosedanjem in bodočem delu.

Mislím, da smo zaenkrat razblinili vse dvome, ki so bili povezani s prodajo našega starega doma v Carltonu. Prodali smo ga za vsoto 60.000 dolarjev, ki je bila najvišja ponudba in dosti preko ocenitve treh ocenilcev. Vse druge novice glede višje cene ali klevetanja raznih posameznikov so se pokazala za neresnična, posebno, ko je eden ot teh moral preklicati besedo, ki jo je mogoče nevede izjavil. Dobro bi bilo, da kadarkoli dvomimo o storitvi ali delu naših izvoljenih zastopnikov, da to rešimo z odborom samim, predno pridemo pred javnost z neresničnimi trditvami. V današnjem Vestniku boste tudi našli članek, ki se nanaša na lastninsko pravico našega središča v Elthamu. Zadnje čase so se pojavili dvomi dolgoletnih sodelavcev v pravilnost lastniških in zakonskih listin in registracij, zato upam, da Vam bo ta članek razjasnil nepremišljene govornice o tem.

Šele sedaj čutimo, kako potrebni so nam takšni vsečlanski sestanki, ki se bodo odslej vršili vsako prvo nedeljo vsakega drugega meseca na naši zemlji. Tam se bomo posvetovali, prijateljsko razgovorili, dobili odkrite odgovore naših odbornikov Slovenskega društva Melbourne, ki dostikrat prebijejo dolge dneve in noči za našo skupno idejo, naš skupen cilj, ohraniti Slovenstvo v prijateljskih krogih v tujem svetu. Naš odbor je sestavljen iz ljudi, ki prihajajo iz vseh delov Slovenije, od ljudi, ki jim dobro teče govorica, od takih, ki nemoteno izlivajo črnilo pod peresom na papir in takih, ki z žuljavimi rokami služijo vsakdanji kruh. Vsi pa imamo nekaj skupnega, ki je sveto nam vsem, da smo Slovenci in da smo pripravljeni, četudi včasih pod težkimi okoliščinami, žrtvovati prosti čas in delati za ohranitev naše Slovenske tradicije v Melbourneu. Ponosni smo lahko na to, da nam je dana taka prilika in, da smo zato bili izvoljeni od tistih Slovencev, ki nam zaupajo.

Popotnik se bo zopet oglasil ...

Finančno poročilo

O DEJAVNOSTI SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE ZA DOBO ZADNJIH TREH MESECEV

PROSLAVA 20-Ietnice 7. in 8. decembra 1974

Dohodki:

Garaža — Sladke pijače, Cigarete, Konji, Slaščice	\$ 355.22
Kuhinja — Hrana, Kava, peciva	1.329.19
Vstopnina, Darovi, Ples, Izkupček loterije	2.371.77

Skupni dohodki:

4.056.18

Izdatki:

Poštnina, Godba, Prevoz, Graviranje, Elektriika,	
Pitno dovoljenje	419.91
Pitje, Konji, Cigarete, Sladke pijače	355.55
Kuhinja — Večina pitja, Hrana,	899.50
Darila, Miklavževa darila za otroke, Šotor, Začetna blagajna za izmenjavo	613.07

Skupni izdatki

2.288.03

ČISTI DOBIČEK \$1.768.15

PIKNIK NA ŠTEFANOVO 26. decembra 1974

Dohodki:

Vstopnina, Loterija, Hrana	\$747.04
----------------------------	----------

Izdatki:

Pitno dovoljenje, Muzika, Kruh	33.50
ČISTI DOBIČEK	\$713.54

SILVESTROVANJE 31. decembra 1974

Dohodki:

Vstopnina 258 x \$5	\$1.290.00
Loterija	273.30

Skupni dohodki

1.563.30

Izdatki:

Godba	400.00
Šotor, Mize	425.00
Loterija	182.34
Hrana, Pitje, Kuhinja skupno	713.89

ČISTA IZGUBA \$157.93

PUSTNA ZABAVA 15. februarja 1975

Dohodki:

Vstopnina 483 x \$4.00	\$1932.00
Vstopnina 25 x \$2.00	50.00
Loterija	303.00

Skupni dohodki:

2.285.00

Izdatki:

Dvorana	\$260.00
Godba	190.00
Pošta, maske, vratar	158.86
Darila za loterijo	96.36
Papir za mize, Pitje za godbo, darila	70.04

Skupni izdatki

775.26

ČISTI DOBIČEK \$1.509.74

V zadnjih treh mesecih smo pomnožili društveno blagajno iz izkupička naših prireditev za \$3833.50. V to številko niso všteti izkupički nedeljnih prodaj na naši zemlji. Mislím, da številke same dovolj zgovorno govore o naših naporih in prizadevanjih v dobro uresničitve našega Kulturnega in Razvedrilnega Centra v Elthamu.

UPOKOJENCI

se sedaj zbirajo na svoje mesečne sestanke vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne. Sinovi in hčerke potrudite se nuditi Vašim staršem vsaj enkrat mesečno prijetno družbo svojih znancev. Če se naše ženske toliko trudijo, da našim starejšim pripravijo to veselje, gotovo ni preveč zahtevano od Vas, da jih ob teh prilikah samo pripelžete v Elthamsko vasico.

MOOMBA 1975

Na letošnji Moombi naše društvo ni sodelovalo s svojim programom, ker smatramo, da imamo več važnega dela na naši zemlji. Pač pa smo na pismeno prošnjo tukajšnjega jugoslovanskega konzulata posodili dve naši slovenski narodni nošnji neki novi organizaciji, ki je bila pred letom dni ustanovljena pod imenom "Jugoslovensko-Avstralski kulturno-socialni center v Melbourneu". Ta organizacija je sodelovala v sprevedu Moombe z narodnimi nošami iz večine pokrajin Jugoslavije.

IGRIŠČE ZA MALČKE

bo dobilo svoj prostor v najkrajšem času. Predlagano je bilo na seji odbora in članskem sestanku, da bi vsi starši nekaj pripomogli k temu dleu. G. Špilar je mnenja da se nabavi dve stare televizije, sedaj ko se vreme hladi in bi malčke za-

bavale te stvari vsaj za nekaj časa. V izdelavi so gugalni konjički in vrtiljak. Če imate kake stvari za ta namen po domovih in jih več ne rabite, jih prinesite v Eltham ali pa telefonirajte odboru, da jih sami pobereмо.

NAŠA MLADINA

je pred kratkim izrazila željo po svojem razvedrilu in v ta namen so zbrali kakih 50 podpisov kot dokaz. Na zadnji seji S.D.M. je bilo sklenjeno, da je sedaj to naša naslednja naloga, saj je to zelo pečeča točka. Skupno z zemeljskimi deli za parkališča se bo izdelal prostor za odbojko

in košarko. G. Alex Kodila je na članskem sestanku obljubil izdelavo dveh namiznih tenisov, g. P. Česnik se bo pozanimal za smučišče na suhem in po možnosti bodo organizirani družabni popoldnevi.

BALINARJI

bodo v kratkem začeli s planiranjem še dveh novih balinišč, saj se je ta igra pokazala zelo priljubljena med vsemi rojaki ne samo Primorci odkjer prav za

prav izvira. Upamo, da bo ta odsek še v naprej prijateljsko sodeloval kot dosedaj in upošteval odgovornost vodstva.

SREBRNI JUBILEJ "SLOVENSKEGA OKTETA"

SLOVENSKI OKTET je brez dvoma najbolj reprezentativen in hkrati najbolj popularen mali vokalni ansambel v Jugoslaviji. Dejansko je prav oktet s svojim repertoarjem in delom dokazal, da ni eno vrhunska kultura in drugo ljudska kultura; če je umetnost, potem je nujno vrhunska in hkrati ljudska. Zato je tudi Slovenski oktet vselej na svoji poti, bodisi da je nastopal v majhnih vaseh, v delovnih kolektivih in bolnišnicah ali pa v največjih koncertnih dvoranah, na diplomatskih sprejemih ali pred televizijskimi kamerami po širšem svetu, pel na enak način, pel z enakim zanosom in podoben repertoar.

Ustanovljen je bil v sezoni 1950/51 v Ljubljani na pobudo slovenskih izseljencev v Ameriki, ki so želeli, da bi jih obiskal z domačo pesmijo izbran, priročen pevski ansambel. Potem takem bo konec leta 1975 minilo že 25 let od prvih začetkov Slovenskega okteta.

PO OKTETOVEM ZGLEDU:

Že 80 podobnih ansamblov

Oktet, kot že ime pove, sestavlja osem pevcev: dva prva tenorja, dva druga tenorja, dva baritona in dva basa, ki pojejo "a cappella", to je brez dirigenta na odru. Vsak med pevci je posebej uglasen z ostalimi, je pa v bistvu vsak zase tudi solist. V sedanjosti postavi pojejo v oktetu: Jože Kores, Danilo Čedež, Božo Grošelj, Peter Ambrož, Tone Kozlevčar, Andrej Štrukelj, Marijan Štefančič in Peter Čar. Umetniško vodstvo je poslej v rokah nekdanjega znanega dirigenta v Dubrovniku, zdaj dirigenta v Slovenski filharmoniji v Ljubljani primorskega rojaka Antona Nanuta.

Slovenski oktet je v duhu najboljših tradicij slovenskega večglasnega zborovskega petja razvil to zvrst umetniškega iz-

povedovanja, ki je tipično slovensko, do najvišje ravni in s svojim zgledom spodbudil tudi široko rast čez 80 podobnih ansamblov v Sloveniji. Medtem ko je zborovsko petje kmalu po vojni že jelo zamirati, je oktet sprožil val poslej množičnih pevskih taborov v Šentvidu pri Stični in praktično omogočil rojstvo zdaj že tradicionalnega festivala slovenskih oktetov v Šentjernej. Pevci okteta so v svoji zakladnici nabrali že nekaj sto pesmi, ki jih sproti študirajo in z njimi nastopajo, vselej s profesionalno veščino, sicer pa na amaterski osnovi.

Repertoar Slovenskega okteta sestavljajo predvsem skladbe starih renesančnih mojstrov, zlasti našega domačega Jakoba Gallusa-Petelina, ki se je rodil v začetku 16. stoletja najbrž nekje na Dolenjskem, pa drugih velikih svetovnih skladateljev, kot so Mozart, Bach, Čajkovski ali Dvorak, potem dela jugoslovanskih skladateljev, kot so Mašek, Ipavec, Gerbič, Prelovce, Ravnik, Kogoj, Srebotnjak, Krek, Simoniti, Mokranjac, Žganec, Berdović, Karaklajić itd., zatem slovenske in jugoslovanske ljudske pesmi ter pesmi raznih narodov, še posebej priljubljene ruske in črnske duhovne pesmi. Seveda pa so se naučili na svojih daljnih križarjenjih tudi druge, npr. norveške ali celo japonske pesmi. Slovenski oktet je bil že dvakrat v Ameriki, bil je v Sovjetski zvezi, na Kitajskem in na Japonskem, da o Evropi sploh ne govorimo posebej. Posebno jih imajo radi na Norveškem, kjer so gostovali že sedemkrat.

"Njihovo petje ima vrednote, ki smo jih včasih pripisovali samo poeziji... Njihov zbor je, kot da bi bili orkester," so zapisali nekoč navdušeni kritiki na Kitajskem. Nedavno pa so v nemškem Frankfurtu priznali podobno: "Slovenski oktet je dal pevsko lekcijo vsem podobnim moškim ansambлом." Sicer pa: Zakaj jih ne bi enkrat slišali tudi v Avstraliji!

VOJNA OBVEZA

Nedavno je bil v Jugoslaviji sprejet Pravilnik o izvrševanju vojne obveze.

Pod določbo tega Pravilnika spadajo tudi tisti jugoslovanski državljani, ki živijo v inozemstvu in ki imajo iste pravice in dolžnosti kot oni v domovini.

Ena teh dolžnosti je, da mora vsak obveznik ali rezervist, ki se nahaja v inozemstvu, kateremu je poteklo dovoljenje za bivanje v inozemstvu in ki namerava še nadalje ostati izven domovine, pravočasno zaprositi za podaljšanje tega dovoljenja svojo občino, kjer je v evidenci kot vojaški obveznik. Brez takega predhodnega dovoljenja jim jugoslovanska predstavništva — konzulati ne bodo smeli podaljšati potnih dokumentov.

V svoji prošnji občini mora obveznik navesti za koliko časa hoče imeti dovoljenje. Pri tem je treba vedeti, da občina lahko to dovoljenje izda za največ dve leti.

To prošnjo občini se mora poslati po priporočeni pošti ali pa preko konzularnih oblasti.

Po prejemu tega dovoljenja mora obveznik oditi v najbližnji jugoslovanski konzulat, da se mu izdajo potrebni dokumenti. Ako občina takega dovoljenja ne izda, se mora vojni obveznik takoj vrniti domov.

OMEJITEV HITROSTI

V Jugoslaviji pripravljajo zakon, po katerem bo hitrost vožnje za osebne avtomobile omejena na 90 km na uro. S tem upajo, da bodo omejili število nesreč in pa tudi prištedili avtomobilsko gorivo.

ŠE ZA KOROŠKO

Predsedništvo Zveznega odbora Zveze rezervnih vojnih starešin je na svojem nedavnem sestanku v Beogradu tudi ostro obsodilo ovstrijsko politiko raznarodovanja Slovencev in Hrvatov v Avstriji in s tem

kršitev Avstrisjske državne pogodbe. Predsedništvo istočasno odločno podpira stališče Zveznega Izvršnega Sveta v tem vprašanju in vsa opozorila, katera je Svet poslal Avstriji. V pismu poslanemu Zvezni vladi rezervne vojne starešine Jugoslavije med drugim podčrtavajo, da se Avstrisjska vlada že dvajset let izogiba izpolnjevanju Državne pogodbe, katere sopodpisnica je tudi Jugoslavija.

MLADINA PROTESTIRA

Okoli 3000 celjskih srednješolcev je odločno protestiralo na trgu pred muzejem revolucije v Celju proti neodgovornemu ravnanju avstrisjskih državnih oblasti zaradi neizpolnjevanja državne pogodbe, ki govori o pravicah slovenske manjšine v Avstriji. Z zborovanja so poslali tudi protestno pismo avstrisjskemu konzulatu v Ljubljani, kjer zahtevajo takojšnjo izpolnitev določil državne pogodbe, še zlasti sedmega člena.

NOV HOTEL ODPRT

V Rogaški Slatini so držali besedo. Novi hotel A kategorije "Donat" bo deset dni pred iztekom leta odpre svoja vrata in tako napovedal rogaškemu turizmu novo obdobje in nov vzpon.

Novi hotel ima 208 postelj in vse druge potrebne prostore kot kuhinjo, restavracijske, klubske, kopalni bazen, dvostezno kegljišče, trgovino z drobnimi potrebščinami za goste, frizerski in kozmetični salon... skratka vse, kar k takemu objektu in hotelu sodi.

Predračunska vrednost ob začetku gradnje je bila nekaj nad šest milijard starih dinarjev.

V Rogaški Slatini si z izgradnjo tega hotela obetajo novo obdobje v inozemskem turizmu, ki je zdaj pešal predvsem zaradi preveč skromnih nastanitvenih zmogljivosti.

Prikrit Mini-imperializem

Prišlo nam je na vpogled pismo, katerega je predsednik tukajšnje "Yugoslav Society of Victoria" pisal tozadevnemu uradu v zvezi načrtov radijskih oddaj za manjšiske skupine Avstralije. Besede, ki so nas v tem pismu zbodle in zabolele so tele: "...it is both, desirable and imperative that Serbo-Croatian language (spoken by large majority of Yugoslavs and readily understood by all Yugoslavs) be included in any non-English language sessions."

Predsedniku takozvanega jugoslovanskega društva, po gornjih besedah sodeč, ni prav nič mar, da imamo mi Slovenci, (kakor tudi Makedonci) svoj jezik, svoje pesmi in, da jih prav tako hočemo slišati na radijskih valovih, kakor Hrvati in Srbi svoje. Mar se ta predsednik tega društva, po imenu jugoslovanskega, ne zaveda, da bi mu moral biti naš slovenski jezik prav tako drag kot njegova dalmatinska ijekavščina ali skopska makedonščina. Mar ne smatra za svojo dolžnost, kot "prepričan" jugoslovan, da bi se moral on in njegovo društvo, dokler se nazivajo jugoslovansko, boriti tudi za pravice Slovencev i Makedončine. Dokler pa daje prednost srbo-hrvaščini in ostalim jugoslovanskim jezikom že naprej odvzema možnosti, češ saj vsi razumejo srbo-hrvaško, pa naj si on in njegovi ne lastijo imena "jugoslovanski", nego naj se ne sramujejo imenovati se "Srbo-hrvaško društvo".

Kakšen višek sebičnosti in šovinizma in kako velik dokaz, da je jugoslovenstvo

prevelikokrat le pretveza za megalomanski mini-imperializem naših južnih bratov. Nam Slovincem je gornje zopet v dokaz, da se lahko zanesemo le sami nase. Samo naše skupno delo, samo naši skupni napori in naša pridnost nam bodo zagotovili naš obstoj in nam prinesli ugled pred javnostjo.

Dosedaj se nam ni treba sramovati svojega slovenskega imena; nasprotno pa nam velikokrat rdečica sramu zalije obraz ko nas vržejo v isti koš pod imenom "Yugoslav", kadar je časopisje polno novic o sporih in obračunavanjih med ostalimi narodi Jugoslavije.

Mi Slovenci se lahko s ponosom merimo z uspehi drugih narodnostnih skupin številno močnejših narodov. Uspevali bomo še naprej, kajti delo nam je važnejše kot govorjenje in politične intrige. Mi trošimo našo energijo na gradnji ne pa v brezsmiselnem politiziranju in obujanju starih mrženj.

Velika večina nas Slovencev, doma in po svetu, je vedno bila in je še naklonjena skupni jugoslovanski državi. Toda le taki, v kateri bodo vsi narodi imeli isto važnost in pravice. Nikdar pa ne bomo pristali na vlogo manjvrednega in se podredili južnjaškemu mini-imperializmu pod pretvezo jugoslovanstva.

ASTRONAUT TRAVEL SERVICE

Pty. Ltd.

233 COLLINS STREET, MELBOURNE, 10. nadstropje — Tel. 654-4855

Največja in najmodernejša avstralska potniška agencija



Ima poseben oddelek za Jugoslavijo.

* Potovanje z JAT-om ali drugimi linijami v katerikoli del sveta.

* Veliki popusti za potovanje v grupah.

* Potovanja z vsemi ladijskimi družbami.

* Dovoz vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo.

* Brezplačna nabava potnih dokumentov.

* Ugodni pogoji za kreditiranje kart.

Vse informacije vam bo rade volje nudil g. PAVLOVIČ KOSTA in gđc. BILJANA SRETENOVIC na telefonu 654-4855. —

Po uradnih urah: 24:9699.

Telefonirajte, pišite ali obiščite nas. —

Prišli bomo tudi na vaš dom.

Naša telefonska služba dela 24 ur vsak dan

KAJ PIŠEJO O SLOVENCIH

V belgrajskem časopisu "NIN" so bili objavljeni nekateri primerjalni podatki glede Slovencev in Srbov. Iz teh podatkov je razvidno tole: V Jugoslaviji je Slovencev 8%. Če pa pogledamo, koliko je v Jugoslaviji zaposlenih Slovencev, pa vidimo, da jih je zaposlenih 15%. V letu 1972 je bilo od 1.000 Slovencev zaposlenih 341, dočim je bilo od 1.000 Srbov zaposlenih samo 189, povprečje za svo državo pa je znašalo 203. — Na 1.000 Slovencev pride 71 telefonov, dočim jih pride v Srbiji 42 na 1.000 Srbov. Na 1.000 Slovencev pride 114 osebnih avtomobilov, v Srbiji 44. Še večja razlika v korist Slovencev je pri motornih vozilih, tovornjakih, traktorjih in kolesih. — Površina stanovanja za eno osebo v Sloveniji znaša 16,9 m², v Srbiji 13,3 m². — Na enega zdravnika pride v Sloveniji 629 prebivalcev, v Srbiji 758 prebivalcev, na Kosovem polju celo 2,155 prebivalcev,

državno povprečje pa je 814 prebivalcev. — Zaslužek v Sloveniji je za 12,8% večji od povprečnega zaslužka v Jugoslaviji.

Na osnovi gornjih števil je časopis "NIN" postavil trditev, da je življenjski standard v Sloveniji za 10 let pred povprečnim jugoslovanskim standardom. Kako je to mogoče, se vprašuje pisec omenjenega članka, in na to vprašanje odgovarja takole: Slovenci ljubijo delo. V Sloveniji je "kult dela": kdor le more, dela. V vsaki družini dela po več oseb. Zelo visok je odstotek zaposlenih žena. Brezposelnih sploh ni v Sloveniji. Slovenci radi hranijo denar, si zidajo primerne hiše in jih opremljajo z modernim konfortom. Če hočemo tudi mi Srbi vse to doseči — tako zaključuje pisec članka — potem ni drugega sredstva, kot da posnemamo Slovence in se od njih učimo.



Zgoraj: Bodrilne besede predsednika Slovenskega Društva Sydney ob predaji darila za naš Center.

Spodaj: Podpredsednik prvega odbora S.D.M. Marijan Peršič opisuje prisotnim nastanek prve slovenske organizacije v Melbournu.



Desno zgoraj: Predsednik Zveze Slovenskih društev v Avstraliji g. Cvetko Falež med svojim govorom.

Spodaj: Pogled v preteklost: Pavle Renko, Evelin Zdražil in Stanko Hartman pred mnogimi leti na "Veselem večeru" Slovenskega Društva Melbourne.



„SLOVENSKA GIMNAZIJA V CELOVCU JE STRUP“ tako glasi napis, ki ga nosi 12 letni otrok. Dogodilo se je 13 oktobra, ko je 6000 nemških Korošcev v Celovcu manifestiralo pod okriljem šovinističnega protislovenskega Heimatdienst. Tako je današnje vzdušje na Koroškem.



KOT UPOKOJENCEV

Neverjetno, pa vendar je res, da sta minula že dva meseca odkar našega Zadravskega ni več med nami. Drugič, že smo ga letos pogrešali na našem sestanku. Manjka ga nam, saj je on vedno skrbel za dobro voljo in razpoloženje. Spomnili smo se ga z enominutnim molkom. Lahko pa trdim, da ga ne bomo hitro pozabili. Toda življenje gre svojo pot.

Na prvo marčno nedeljo smo zopet zapeli našim trem upokojujencem: "Kolikor kapljic, toliko let" ter "Happy birthday", godci pa so nam zaigrali par poskočnih. Petje in godba sta privabila s plesišča še ostale odrasle in mladino, tako da se je skromna stara baraka kar začela polniti. Marsikdo mi je potem rekel: Nisem vedel, da se vi stari tako fletno zabavati.

Mi smo res kot majhna družina, prav majhen delček našega slovenskega društva in se znamo prav po domače veseliti. Skrbi in nadloge pa za to popoldne pustimo doma. Vsakdo ima skrbi, te ali one vrste. Pravtako jih imamo tudi mi. Prvo, da štejemo dne-

ve do naslednje pokojnine, drugo pa kje in kako bo jutri bolelo. Vsak izmed nas pa nosi svoj križ, dokler le tega ne bo zamenjal z lesenim.

Rada bi omenila še to, da smo za naše sestanke zamenjali prvo soboto v mesecu s prvo nedeljo, da bo mnogim lažje pripeljati svoje stariše na hrib. Da Vam bo čas krajši, se boste lahko pomerili z našimi balinarji ali pa zavrteli na začasnem plesišču. Za lačne želodce pa skrbe nedeljo za nedeljo članice naše ženske sekcije. Vsa čast in mnoga hvala njim za njih požrtvovalnost.

Naj povem še to, *važno za vse tiste upokojujence, ki nimajo prevoznega sredstva*. Vsako nedeljo ob dveh popoldne pelje vlak iz postaje Princess Bridge do Elthama. Tam bo čakal s svojim osebnim avtomobilom naš najmlajši upokojenec g. Gvido Florenini in Vas odpeljal na naš hrib. Gospodu Floreniniju res lepa hvala za to uslugo, ki bo morda marsikomu prav prišla.

Peršičeva

BOOMERANG

KAKŠNO VLOGO IGRA BOOMERANG MED SLOVENCMI?

Koliko nas je med nami tistih "pametnjakov", ki še nismo kupili pomen tega narodnega Avstralskega predmeta, BOOMERANG??? Čeprav smo verjetno vsi že poskušali našo spretnost v metanju tega lesenega izdelka, se je le malokateremu posrečilo, da se mu je Boomerang vrnil nazaj.

Ravno nasprotno pa poteka med nami pomen katerega ta igračka prav za prav predstavlja. Stotine Slovencev je zapustilo in še zapušča Avstralijo s hrepenečimi željami, da se vrnejo domov "za stalno". Nešteto krat smo slišali pogovore kjer so takorekoč prijatelji med seboj eden drugega nagovorili skoraj prepričali, da tu ni ničesar tam pa vsega. Statistike dokazujejo, da se to pojavlja med vsemi izseljeniški narodi na skoraj isti način. V te kategorije spadajo izseljenci, ki so si od ničesar nekaj prihranili in si udobno

uredili dom. Takrat se prične razmišljanje po vrnitvi.

Na žalost to ne ostanejo samo lepe sanje, resnično srečanje z usodo tako kot jo nočemo videti, dokler se v njo ne zaletimo je popolnoma drugačno. Kolikokrat smo slišali besede znancev: "lepo je na počitnicah — toda živeti tam je pa nekaj drugega". To ne velja samo za naš, tisočeri drugi narodi so spoznali golo resnico sele potem, ko jim je stekel zadnji denarček dolgoletnih prihrankov.

Vrnejo se nazaj revnejši finančno, toda duševno bogatejši, saj vsaka šola nekaj stane. Odstotek tistih, ki so se prilagodili življenju v domovini je zelo nizek, toda zakaj je to tako in ne obratno nam v različnih smislih povedo le tisti ki so to preiskusili na svoji koži.

Ob zaključku lahko povdarimo le željo, da naša društva prevzamejo nalogo nuditi naši izseljeniški družini nadomestilo zato kar iščejo po svetu . . .

Helena

VAŠA EDINA SLOVENSKA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

IVAN GREGORICH

Vam nudi po izredno zmerni ceni polet iz

MELBOURNE naravnost v LJUBLJANO

Vse potrebno za obisk domovine ali drugih delov sveta ter srečno vrnitev

Vam lahko preskrbimo za kadar koli v letu . . .

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

IVAN GREGORICH

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

(čez dan)

**72 Smith Street
Collingwood, Vic., 3066
Tel. 419-1584 - 419-2163**

(po urah)

**1044 Doncaster Road,
East Doncaster, Vic., 3109
Tel. 842-1755**

ZA LJUBITELJE NOGOMETA:

Jugoslovanska državna reprezentanca bo igrala v letu 1975 naslednje mednarodne nogometne tekme:

10. aprila prijateljska tekma proti U.S.A.

16. aprila za Mednarodni pokal proti severne Irske.

31. maja prijateljska tekma proti Nizozemske.

4. junija za Mednarodni pokal proti Švedske.

9. junija za Mednarodni pokal proti Norveške.

10. ali 24. septembra prijateljska tekma proti Poljske.

15. oktobra za Mednarodni pokal proti Švedske.

19. novembra za Mednarodni pokal proti Severne Irske.

20 LET "PLANINKE"

SLOVENCMI V BRISBANE SLAVIJO

Društvo Slovencev v Brisbanu "Planinka" je tudi že doseglo 20 let.

11. februarja 1955 so se tamošnji Slovenci zbrali na prvi občni zbor, kjer so bila sprejeta pravila in izbrano ime "Planinka". Od takrat dalje so se zbirali na domačih zabavnih večerih, katere so jim pripravljali s svojim nesebičnim delom sodelavci vseh teh dvajset let.

Tole posnemamo iz njih glasila "Glas Planinke", ki ga urejuje g. Mirko Cunderman:

"Dosti dela je bilo vloženega v zgodovino "Planinke". Vknjiženih je več kot 120 različnih prireditev: zabave, igre, filmski večeri, razni sprejemi, šahovski turnirji, pikniki itd. Razni odbori tekom let so se po svoje trudili, da so občinstvu nudili domače razvedrilo. Društvo je tudi v glavnem izvrševalo dolžnost zastopnika slovenske

skupnosti v Brisbanu ob raznih prilikah. Uspešno smo izvršili več sprejemov imenitnih in spoštovanih gostov iz domovine, katerih smo bili veseli. Ob vsaki večji prireditvi veliko rojakov sodeluje na ta ali oni način. Takrat smo si najbližji, ko nas skupno dolžnost in delo družita. Res pa je, da smo si včasih vzeli po več mesecev (tudi leto) odmora, zato pa je bilo naslednje srečanje toliko bolj veselo. Sicer pa takšna obdobja nimajo toliko pomena, razveseljivo je predvsem to, da društvo obhaja svoj 20-ti jubilej".

Društvo je proslavilo svojo 20-letnico s koncertom in plesom v soboto 8. marca. Na tej proslavi sta bili tudi delegaciji društev iz Canberre in Sydneya. Naše društvo v Melbournu pa jim je poslalo telegram s čestitkami in željami za uspešno bodočnost.

Ako hočete olepšati svoj dom, trgovino ali urad se obrnite na slovensko soboslikarsko in pleskarsko podjetje

DOMINO PAINTING

78 Porter Road, West Heidelberg

Tel.: 45-5303

Kvalitetno delo in zmerna cena.

Lastnik: Marijan Lauko.

NAŠA DRUŠTVA

Slovenski Klub v Adelaidi je letos spet izdal lep stenski koledar. Medtem, ko ga je lansko leto krasila lepa barvana fotografija Ljubljane, so letos uporabili fotografijo Bleda. Upajmo, da bodo drugo leto ta lepi koledar razširili tudi v drugih mestih Avstralije.

Slovensko društvo v Brisbane je na svojem Silvestrovanju zbralo za žrtve ciklona v Darwinu \$274, kar je izredno lepa vsota če upoštevamo, da število Slovencev v Brisbanu ni veliko. Denar je bil vplačan pod imenom Slovene Community Brisbane na Premiers Darwin Disaster Appeal.

Samo društvo "Planinka" pa ima v svoji blagajni čez \$3500. Denar bodo hranili za nakup zemlje, toda po "Glasu Planinke",

je ta vsota še premajhna za to, kar bi si radi kupili.

Slovensko Društvo Sydney lepo napreduje z deli na gradnji v Horsley Parku. Verjetno bodo ob izidu "Vestnika" tudi v Sydneyu že imeli zgrajeno cementno ploščo nad pritličjem. V načrtu imajo, da bodo z zidavo nadstropja počakali, dokler si ne uredijo spodnjih prostorov.

Kopalni bazen bo že gotov za prihodnjo kopalno sezono. Za balinanje pa imajo urejenih pet stez, ki so neprestano zasedene.

V naslednjih mesecih bodo zaprosili za Začasno dovoljenje za točenje alkoholnih pijač. Upajo, da bodo dobili to dovoljenje brez posebnih poteškoč.

Jugoslovanska turistična agencija

THE SUNNY

ADRIATIC

VAM NUDI POMOČ NA NAŠEM JEZIKU GLEDE

- Rešavanja dokumentov za vas in vaše srodnike in prijatelje, katere želite pripeljati v Avstralijo.
- Nudimo vam potovanja po najugodnejših cenah z JAT-om ali katerokoli drugo letalsko in pomorsko družbo.
- Denar ni problem — Potujte sedaj in odplačujte pozneje. Nudi vam kredit do \$5000.

Za vse ostale informacije se prosim obrnite na:

177 Collins Street, Melbourne — Tel. 63 7441, 63 7442

154A Victoria Street Footscray — Tel. 68 3708